

Denarni trg – varčevanje prebivalstva

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 12/2003

str. 7

Prihranki prebivalstva v bankah	Nominalni zneski, v mrd SIT		Realne stopnje rasti, v %	
	31. XII 2002	31. X 2003	31. X 03/30. IX 03	31. X 03/31. X 02
Celotni prihranki, skupaj	1,978.3	2,097.5	0.1	8.3
Tolarski prihranki, skupaj	1,159.7	1,260.5	-0.4	11.2
Vpogledne vloge	246.3	447.7	-2.0	13.2
Kratkoročne vloge	707.1	597.5	0.9	11.2
Dolgoročne vloge	205.9	215.1	-0.5	7.5
Devizni prihranki, skupaj	818.6	837.0	0.7	4.9
Kratkoročne in vpogledne vloge	721.8	755.9	0.7	7.9
Dolgoročne vloge	96.8	81.2	0.5	-16.8

Vir podatkov: Bilten BS, preračuni UMAR.

Realni obseg varčevanja prebivalstva v bankah se je po septembrskem 0.3-odstotnem znižanju oktobra na mesečni ravni realno okrepil za 0.1%, kar je posledica rasti deviznega varčevanja, medtem ko je realni obseg tolarkega varčevanja upadel že drugi mesec zapored. V prvih desetih mesecih leta 2003 pa so prihranki prebivalstva v bankah realno porasli za 3.4%, kar je za 1.2 odstotne točke več kot v istem obdobju leta 2002. **Neto tokovi tolarških in deviznih vlog** so v prvih desetih mesecih leta 2003 znašali 69.6 mrd SIT in so bili realno za 8.5% višji kot v istem obdobju leta 2002. Še naprej se krepijo **neto prilivi v vzajemne sklade**, ki so **novembra** znašali kar 4.5 mrd SIT in tako za 0.2 mrd SIT presegle prilive v novembru 2002. Vrednost premoženja v vzajemnih skladih je konec novembra lani znašala že 87.5 mrd SIT, kar je realno za 51% več kot konec leta 2002. Na omenjeno gibanje sta vplivala dva dejavnika, in sicer neto prilivi, ki so v enajstih mesecih leta 2003 znašali 21.2 mrd SIT, ter rast vrednosti točk vzajemnih skladov, ki so v tem obdobju v povprečju porasle za 16.1%. Na mesečni ravni pa so vzajemni skladi novembra v povprečju beležili 4.8-odstotni donos. Njihova tehtana (glede na velikost sklada) povprečna medletna donosnost pa je bila 13.6-odstotna, kar je sicer za 45.4 odstotne točke manj kot v enakem obdobju leta 2002, a je še vedno za 7.3 odstotne točke višja, kot so znašale novembrske obrestne mere za dolgoročno vezane vloge.

Tolarski prihranki prebivalstva v bankah so se skupno v septembru in oktobru realno zmanjšali za 0.6%, kar je najvišje zaporedno zmanjšanje po juliju in avgustu leta 1999. Stopnje rasti tolarkega varčevanja se znižujejo že vse od začetka leta 2002. Tako so v prvih desetih mesecih leta 2003 realno porasli le za 4.2%, kar je 1.3 odstotne točke manj kot leto prej. **Neto prilivi tolarških vlog** pa so v tem obdobju znašali 57.8 mrd SIT in so bili realno za 28% nižji kot leto prej.

Realni obseg deviznega varčevanja se je v prvih desetih mesecih leta 2003 povečal za 2.3%, kar je predvsem posledica rasti kratkoročnega varčevanja, ki predstavlja 90.3% deviznega varčevanja in se je povečalo za 4.8%. **Neto prilivi deviznih vlog** so v desetih mesecih leta 2003 znašali 11.8 mrd SIT in so predstavljali 17% vseh neto prilivov prebivalstva v bankah.

Na nizke stopnje rasti varčevanja prebivalstva v bankah so vplivale tudi nizke ravni **pasivnih obrestnih mer**, ki so se vseskozi zniževale in bile ob koncu leta na tako nizki ravni, da v posameznih primerih niso omogočale niti ohranjanja realne vrednosti prihrankov. V primerjavi z decembrom 2002 so se povprečne deklarirane obrestne mere za vloge vezane od 31 do 90 dni znižale za 2.8 odstotne točke, na 4.8%, za vloge vezane od 91 do 180 dni so se znižale za 3.2 odstotne točke, na 4.8 in za vloge vezane od 181 dni do enega leta za 3.7 odstotne točke, na 4.9%. Dolgoročna obrestna mera pa se je ob 2.5 odstotne točke nižji vrednosti TOM-a (decembra 2003 je bil na ravni 4.8%) znižala kar za 4.8 odstotne točke, na 5.7%. Dobra likvidnost bank še naprej znižuje **povprečno medbančno obrestno mero**, ki je v novembru upadla že drugi mesec zapored, na 5%, kar je 0.3 odstotne točke manj kot mesec pred tem. Podobno so se gibal tudi SITIBOR-i vseh ročnosti.

Graf: Primerjava mesečnih neto prilivov vlog prebivalstva v banke in vzajemne sklade ter njihovih donosov

